

QAND KASALLIGINING YOSHGA BOG'LIQ XUSUSIYATLARI

Rajabboyeva Marjona Odinaevna.
 Sharof Rashidov nomidagi SamDU
 Biologiya fakulteti 3-bosqich talabasi
marjonarajabboyeva4@gmail.com
 Tel: +99899 456 42 74

Annotatsiya: Hozirgi kunda qandli diabet kasalligini ko'plab insonlarda kechayotganini ko'rib kelmoqdamiz. Biz shu kasallikni davolash, oldini olish, kasallik darajalarini bilish va tekshiruv jarayonlarini yanada osonlashtirishimiz kerak. Qandli diabet kasalligiga kasallik ta'sir etuvchi omillar bo'lmaganda rivojlanmaydi, lekin moyillik yuqori bo'ladi. Qandli diabet kasalligi asoratlari oqibatida ichki organlar yetishmovchiligi kelib chiqadi. Qandli diabet kasalligi hozirgi kunda dolzarb muommolardan biri bo'lib kelinmoqda. Kasallikka qarshi kurashishdan ko'ra uni oldini olish afzalroqdir.

Kalit so'zlar: Giperglikemiya, glukometr, testpaloskasi, giperkortitsizm, insulin, tespaloskasi, glukometr ruchkasi, ateroskleroz, stenokardiya, genetik geterogenlik, endokrinologiya,

Аннотация: В настоящее время мы видим, что многие люди страдают сахарным диабетом. Нам нужно упростить лечение, профилактику, диагностику и диагностику этого заболевания. Сахарный диабет не развивается при отсутствии факторов риска, но склонность к нему высокая. В результате осложнений сахарного диабета происходит поражение внутренних органов. Сахарный диабет в настоящее время является одной из самых актуальных проблем. Лучше его предотвратить, чем бороться с ним.

Ключевые слова: гипергликемия, глюкометр, тест-полоска, гиперкортицизм, инсулин, тест-полоска, глюкометр-ручка, атеросклероз, стенокардия, генетическая гетерогенность, эндокринология,

Abstract: Nowadays, we see that many people are suffering from diabetes. We need to make it easier to treat, prevent, diagnose, and diagnose this disease. Diabetes does not develop in the absence of risk factors, but the tendency is high. As a result of the complications of diabetes mellitus, the failure of internal organs occurs. Diabetes mellitus is currently one of the most urgent problems. It is better to prevent it than to fight against it.

Key words: Hyperglycemia, glucometer, test strip, hypercorticism, insulin, test strip, glucometer pen, atherosclerosis, stenocardia, genetic heterogeneity, endocrinology,

Qandli diabet (lot. diabetes mellitus, «saxar kasalligi») — glyukozaaning o'zlashtirilishi buzilishi bilan bog'liq bo'lgan va insulin gormonining nisbiy yoki mutlaq yetishmovchiligi yuzaga keladigan endokrin kasalliklar guruhi. Buning oqibatida giperglikemiya — qonda qand miqdorining turgun oshishi kuzatiladi. Kasallik surunkali kechisihi, shuningdek uglevod, yog', oqsil, mineral va suv-tuz metabolizmi buzilishi bilan xarakterlanadi.

Kasallik darajalari: Kasallikni jiddiyligiga qarab tasniflash juda muhim sanaladi. Asosan glikemiya darajasiga qarab farqlanadi. Darajalanish tashxis qo'yishda yordam beradi va asoratlarni oldini olishda muhim rol o'ynaydi. Tibbiy yozuvlarga qarab kasallik qanday kechayotganini, asoratlar og'ir-yengilligini bilib, farqlash mumkin.

1-daraja: Kasallanish orasida eng yaxshi ko'rsatkich hisobanib, har qanday davolash jarayoni kasallikni ana shu darajaga tushirishga qaratilgan bo'ladi. Qand miqdori insulin bilan butunlay qoplanadi, glyukoza darajasi 6-7 mmol / l atrofida, glyukozuriya (glyukozani siydik bilan ajralishi) uchramaydi, boshqa ko'rsatkichlar ham me'yorda boladi. Kasallik fonida rivojlangan patologiyalar uchramaydi, asoratlar kuzatilmaydi. Bunday natijaga davolash kursiga to'liq amal qilish va parhez tutish yordamida erishiladi.

2-daraja: Bu darajada insulin qand miqdorini biroz qoplay olmayotganidan dalolat beradi. Ko'zlar, buyraklar, yurak, qon tomirlari, oyoqlarda, nerv tolalarida shikastlanishlar mavjud bo'ladi.

3-daraja: Bu darajada kasallik faol rivojlanayotgani va uni dori-darmonlar bilan ushlab turib bo'lmasligi kuzatiladi. Glyukoza miqdor 3-14 mmol / l atrofida, glyukozuriya doimiy bo'ladi, yuqori proteinuriya kuzatiladi, shikastlangan organlar asta-sekin belgi berishni boshlaydi. Ko'rish o'tkirligi tez pasayib ketadi, gipertoniya kuzatiladi, oyoqlarda va barmoq uchlarida sezuvchanlik kamayadi.

4-daraja: Bu darajada mutlaq dekompensatsiya kuzatiladi va qilgan muolajalar (agar bo'lsa) umuman foyda bermayotganidan dalolat beradi. Glyukoza miqdori jiddiy raqamlargacha (15-25 mmol / l va undan kop) ko'tariladi, qand miqdorini tushirishga urinish yaxshi samara bermaydi. Siydik orqali oqsil ajralishi yanada faollashadi. Buyraklar yetishmavochiligi yuzaga keladi, terida yaralar va gangrene uchrashi mumkin. Komaga tushish xavfi o'ta yuqori. Qonda glyukoza miqdori biroz oshgan va 7-10 mmol / l atrofida boladi, glyukozuriya uchramaydi. Boshqa ko'rsatkichlar ham biroz me'yordan oshgan bo'ladi.

1-jadval

Qand kasalligining yoshga bog'liq xususiyatlari

Yoshi	Qonda qand miqdori (o'lchov birligi - mmol / l)
Bir oygacha	2,8-4,4
14 yoshgacha	3,2-5,5
14-60 yoshda	3,2-5,5
60-90 yoshda	4,6-6,4
90+ yil	4,2-6,7

No	Glukoza	Gemoglobin	Eritrotsit	Rangli ko'rsatkich	Leykotsit	Tayoqcha yadroli	Segment yadroli	Ezofil	Limfotsit	Monosit	Erish tezligi	Qon ivish tezligi
1	08.мар	86	27	0.8	54	3	67	60	4	24	210	300-340
2	12.0	81	26	0.8	67	4	62	4	26	4	15	308-403
3	13.0	80	26	0.8	63	4	66	3	22	5	16	400-500
5	05.фев	78	28	0.8	63	2	23	5	15	16	5	400-500
6	04.июн	79	24	0.8	53	16	9	2	21	71	6	345-413
7	03.сен	86	28	0.8	66	26	8	2	24	4	17	400-440
8	14.0	80	28	0.8	55	25	6	2	34	6	18	300-349
9	12.0	74	23	0.8	56	64	3	23	7	17	18	240-500
10	04.январ	98	30	0.8	66	44	6	6	3	24	31	310-340
11	12.май	90	30	0.8	05.май	46	7	3	24	2	10	300-332
12	07.июн	86	23	0.8	66	46	6	12	8	1	16	350-420
13	13.май	86	27	0.8	66	4	69	9	25	12	6	340-360
14	05.июн	70	23	0.9	49	36	4	3	28	2	15	315-400
15	07.мар	76	23	0.9	63	16	9	3	26	1	15	340-415

Samarqand shahar 2-sonli oilaviy poliklinika bemorlarni qonidan analiz natijalari, ularning yoshga bog'liq bo'lgan xususiyatlari

Yoshi	Qonda qand miqdori (o'lchov birligi - mmol / l)
36-46	4.1-8.8mmol/l
50-65	13.2-12.4mmol/l
66-75	11.3-13.0mmol/l
76-87	14.0-4.2mmol/l

Xulosa: Qondagi glukoza miqdorini aniqlash, eng avvalo qandli diabet kasalligini erta aniqlash. Kasallik qancha erta aniqlansa uni davolash yo'llari ham shuncha oson bo'ladi. Kasallik yoshga bog'g'liq bo'lib bu asosan kattalar o'rtasida jadal kechmoqda yoshlar o'rtasida esa kamdan kam hollarda uchramoqda. Hozirgi kunga kelib kasallikni o'rganish maqsadida bir qancha chora tadbirlar ko'rilmogda. Bunday chora tadbirlar o'z samarasini berib kelmoqda. Davolash uchun eng yaxshi usullardan foydalanilmogda. Qandli Diabet kasalligi butun jahonda dolzarblig yuqori o'rinda turganligi sababli ham butun jahon ushbu kasallikka davo toppish borasida bir qancha ishlarni amalga oshirmogda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Ibragimov Tohir "Qandli diabetni yengish mumkinmi" Toshkent-2019 148 b
2. Mamadaliyeva Z. R. Saidmurodova Z tirik organizmlarda mikroelementlarni ahamiyati.samarqand-2015 yil 34 b
3. Sabirova R,A.Biologik kimyo.Toshkent,Ijod print.2020 yil.187 b.
4. Ismoilov S.I.Endokrinologiyadan tanlangan maruzalar Toshkent-2005 yil 105 b
5. Salomatlik kutubxonasi //Ilmiy Jurnal-toshkent 2015 yil 23 b
6. Ибрагимов Тахир «Можно ли побороть сахарный диабет» Ташкент-2019 148 б
7. Мамадалиева З. Р. Саидмуродова З. Значение микроэлементов в живых организмах.Самарканд-2015 год 34 б